Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

شماره:	بارتعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آمـوزش و پـرورش منطـقـه ۶ **دبیرستان ماندگار البرز** پایه **دوازدهم**، رشته **تجربی، ریاضی** **آزمـــون هـــای نوبت اول**	سوال درس: فارسی ۳ (دوازدهم)	نمره با عدد:
دانش‌آموز گرامی، به هیچ وجه نام و نام خانوادگی خود را در پاسخبرگ ننویسید.		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۱	نمره با حروف:
		زمان امتحان: ۸۰ دقیقه	
کلاس:		نام دبیر: آقای.....	امضای‌دبیر
		تعداد صفحه: ۴صفحه	

قلمرو زبانی(۷نمره)	بارم
۱- معنی واژهٔ مشخّص‌شده در عبارت «دست انابت به امید **اجابت** بردارد» چیست؟	۰/۲۵
۲- کدام واژهٔ میان کمانک، جزء معانی کلمهٔ مشخّص‌شده نیست؟ «روحی را که در این **تلقی** و تعبیر پنهان است تماشا کنید. (دریافت، نگرش، تعبیر، نظاره)	۰/۲۵
۳- معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده در بیت «به نیروی یزدان نیکی دهش/کزین کوه آتش نیابم **تپش**» در کدام گزینه نیامده‌است؟ الف) کز آن گرمی کند آتش گدایی ب) آورده مرگ گرم به آغوش تو پناه	۰/۲۵
۴- مترادف واژه «صفوت» در عبارت «رحمت عالمیان و **صفوت** آدمیان و... .» کدام کلمه است؟ «عصاره تا کی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته»	۰/۲۵
۵- املای درست را در جمله‌های زیر انتخاب کنید: الف) هنگام چریغ آفتاب، .....(اتراق- اطراق) می‌کردیم. ب) خسته از .....(نشئه- نشعه) خوب و پاک آن اسرا به خواب رفتم. ج) همه به هم .....(ذل – زل) زدیم و از ته دل خندیدیم.	۰/۷۵
۶- با توجّه به واژه‌های مشخّص‌شده، کدام گزینه غلط املایی دارد؟ الف) دشمن با استقرار **سلاح** زیادی قلّه را در دست داشت. ب) خر، علف و **خواری** را پوزه می‌زد و دوباره راه می‌رفت. ج) دشت به این بزرگی را **مین‌گذاری** کنم، زمین فوتبال دستی نیست که. د) پیرمرد از داخل **کازیه** روی میز یک پاکت کهنه را برداشت.	۰/۲۵
۷- از چهار گزینهٔ زیر، در **دو** گزینه، **نادرستی** املایی وجود دارد؛ آن دو را مشخّص کنید. الف) روضه مجسّم، تحفه و ارمغان، سزا و لایق ب) شبه و همسان، فاحش و واضح ،تزرّع و التماس ج) اساس تزویر، تحیّرو سرگشته گی، عزّ وذُلّ د) صواب و مصلحت، مطاع و فرمانروا، حمایل و محافظ	۰/۵
۸- در کدام یک از گزینه‌های زیر، **غلط املایی** وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. الف) دست تطاول به مال رعیت دراز کرده و از کربت جورش راه قربت گرفته ب) جثّه آدمی در حزین‌ترین حالت با خاک هم سطح و یکسان شد	۰/۵

www-kanoon.ir

۹- درکدام بیت حداقل یک جمله، طبق الگوی «نهاد+ مفعول + مسند + فعل» است؟ الف)«مگر کآتش تیز پیدا کند گنه کرده را زود رسوا کند» ب)گفتم:«غم تو دارم» گفتا:«غمت سرآید» گفتم:«که ماه من شو» گفتا:«اگر برآید»	۰/۲۵
۱۰- نوع «را» در کدام گزینه متفاوت **است**؟ الف) لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ج) گفت تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب د) کان را که خبر شد، خبری باز نیامد	۰/۲۵
۱۱- با توجّه به بیت «کاووس کیانی که **کی** اش نام نهادند/کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند» کدام واژهٔ بیت زیر نقش دستوری یکسانی با واژهٔ مشخّص‌شده دارد؟ «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد کو دل آزاده‌ای کز تیغ او مجروح نیست»	۰/۲۵
۱۲- از بین چهار بخش مشخّص‌شده در متن زیر، نقش‌های تبعی را بیابید و نوع آن‌ها را بنویسید. «من آن شب پس از گشت و **گذار** در گردشگاه آسمان، **تماشاخانهٔ زیبا** و **شگفت** مردم کویر، بر روی **بام خانه** در بستر خویش به خواب رفتم. »	۰/۵
۱۳- نوع حذف را در موارد زیر مشخّص کنید. الف) کاری که نه سپاه ناپلئون توانست بکند و نه نیروی شارلمانی و نه سخنرانی های دوگل. ب) ای عزیز، پروانه، قوت از عشق آتش خورد و بی آتش قرار ندارد.	۰/۵
۱۴- نوع «وابسته وابسته» را در بیت زیر بنویسید؟ «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آیینه‌دار من و تو »	۰/۲۵
۱۵- «صفت مضافٌ‌الیه» را در عبارت زیر بیابید و نمودار پیکانی آن گروه اسمی را رسم کنید. «عبور هواپیما از روی دریای مدیترانه همیشه آدمی را غرق دریای تصورات تاریخی می‌کند»	۰/۵
۱۶- در عبارت زیر **زمان فعل** را دقیقاً تعیین کنید. «همان زمان ماه داشت سربلند از پشت ابرهای تیره بیرون می‌آمد... .»	۰/۲۵
۱۷- کدام گزینه واژه‌ای «هم آوا» در زبان فارسی **ندارد**؟ الف) نیست جانش محرم اسرار عشق هرکه را در جان غم جانانه نیست ب) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند ج) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور د)از آن شد بر او آفرین جایگیر که در آفرینش نبودش نظیر	۰/۲۵
۱۸- نوع «واو» از لحاظ دستوری در کدام گزینه **متفاوت** است؟ الف) دم آتش و آب یکسان بود ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ج) ور ایدون که زین کار هستم گناه د) تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	۰/۲۵

www-kanoon.ir

۱۹- با توجّه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید؟ «محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت/ مست گفت ای دوست این پیراهن است، افسار نیست» الف) بیت چند مفعول دارد؟ ب) «جملهٔ وابسته» را مشخّص کنید. ج) نقش دستوری واژهٔ «این» در مصرع دوم چیست؟	۰/۷۵
ب)قلمرو ادبی(۵نمره)	
۲۰- زمینهٔ حماسی بیت «چنان آمد اسپ و قبای سوار که گفتی سمن داشت اندر کنار »چیست؟	۰/۲۵
۲۱- آرایهٔ ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تو قلب فسردهٔ زمینی/از درد ورم نمود یک چند (**حسن تعلیل– حس آمیزی**) ب) نی، حدیث راه پرخون می‌کند/قصّه‌های عشق مجنون می‌کند (**تشبیه– استعاره**) ج) در عالم پیر هر کجا برنایی است/عاشق بادا که عشق، خوش سودایی است (**ایهام– متناقض‌نما**) د) یکی دشت با دیدگان پر ز خون/که تا او کی آید ز آتش برون (**ایهام تناسب– مجاز**)	۱
۲۲- واژه‌های مشخّص‌شده در دو عبارت زیر خلق کنندهٔ کدام آرایهٔ ادبی مشترک هستند؟ الف) پس در هر نفسی دو نعمت **موجود** است و بر هر نعمتی شکری **واجب**. ب) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر **ارزد** و دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون **آید**.	۰/۲۵
۲۳- جای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید الف) مشت خونین قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم؛ واژهٔ «.....»آخرین «مشبهٌ‌به» است. ب) «دیدارها همه بر **خاک** و سخن‌ها همه از خاک و همه چشم در زمین»؛ واژه مشخّص‌شده آرایهٔ «.....»دارد. ج) آرایهٔ شاخص کل بیت «شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی/آشنایان را در ایام پریشانی بپرس» «.....»است.	۰/۷۵
۲۴- شاعر برای آفرینش آرایهٔ ادبی «حسن تعلیل» در بیت زیر چه دلیلی را بیان کرده است؟ «تا درد و ورم فرونشیند کافور بر آن ضماد کردند »	۰/۲۵
۲۵- مفهوم کنایه‌های مشخّص‌شدهٔ بیت زیر را بنویسید. «**دلگرمی** و **دم سردی** ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند»	۰/۵
۲۶- انتساب کدام اثر به نویسندهٔ آن **نادرست** است؟ تذکره الاولیا (عطار) - تمهیدات (شهاب الدین سهروردی) - قصهٔ شیرین فرهاد (نظامی) روایت سنگرسازان ۲ (عیسی سلمانی لطف آبادی) کویر (دکتر شریعتی) تیرانا (مهرداد اوستا)	۰/۵
۲۷- کدام اثر در حوزهٔ ادبیات پایداری **نیست**؟ الف) سانتاماریا ب)بخارای من، ایل من	۰/۲۵
۲۸- **درستی** یا **نادرستی** جملهٔ زیر را مشخّص کنید. «دری به خانهٔ خورشید» از سلمان هراتی ،شاعر معاصر، دربارهٔ ادبیات انقلاب اسلامی است.	۰/۲۵
۲۹- آیا مصرع دوم بیت زیر به درستی ذکر شده است؟ «وجه خدا اگر شودت منظر نظر در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی»	۰/۲۵

www-kanoon.ir

۳۰- مصرع دوم بیت روبه‌رو را بنویسید. «پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند	۰/۲۵
۳۱- مصرع نخست بیت زیر را مرتّب کنید. «خورشید- صبح زود- آمده- ماه- به دیدن خورشید رفته است از سر شب سراغ ماه»	۰/۲۵
۳۲- در بیت زیر کدام آرایه روبه‌رو وجود ندارد؟ «ایهام-ایهام‌تناسب-تشخیص-استعاره-واج‌آرایی-تکرار- جناس» در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش‌سودایی است	۰/۲۵
قلمرو فکری	
۳۳- معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید الف) غرق غباریم و غربت، با من بیا سمت باران صد جویبار است اینجا، در انتظار من و تو ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست ج) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب. د) کرانه‌های فرات خط از کرانه رود تیبر می‌خواندند اما دنیا همیشه به یک رو نمی‌ماند. ه) صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها که درونم را پر از خدا می‌کرد به این علم عدد بین مصلحت‌اندیش آلود.	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۱ ۱
۳۴- مفهوم کلی مصراع مشخّص‌شده چیست ؟ «**پراکنده کافور بر خویشتن** چنان چون بود رسم و ساز کفن	۰/۵
۳۵- فرخی یزدی در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» خود را با کدام ویژگی معرفی می‌کند؟	۰/۲۵
۳۶- مفهوم مشترک سروده‌های زیر را بنویسید. الف) سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۰/۵
۳۷- درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید. «وُصول به حسن ممکن نشود الا به واسطه عشق و عشق به همه جایی مأوا نکند.»	۰/۵
۳۸- مقصود نویسنده از عبارت پایانی«آخرین چراغ امپراتوری رم را موسولینی روشن کرد و همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود.»چیست؟	۰/۵
۳۹- با توجّه به بیت روبه‌رو به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند» الف) «پیر مغان» در ادبیات عرفانی نماد کیست؟ ب) منظور از« فرخنده‌پی » چیست؟ ج) مفهوم کلی بیت را بنویسید؟	۰/۷۵
۴۰- بیت «گریز از کفش در دهان نهنگ/که مردن به از زندگانی به ننگ» با کدام بیت مفهوم یکسان دارد؟ دلیل آن را بنویسید. الف) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار ب) ورایدون که زین کار هستم گناه جهان آفرینم ندارد نگاه	۰/۵
۴۱- کدام یک از بیت‌های زیر به «جاودانگی سخن در گذر زمان» اشاره دارد؟ الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب/ تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند ب) ز خورشید و از آب و از باد و خاک/نگردد تبه نام و گفتار پاک	۰/۵

www.kanoon.ir

www-kanoon-ir

شماره:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آمـوزش و پـرورش منطـقـه ۶ **دبیرسـتان مـانـدگـار الـبرز** پایه **دوازدهم**، رشته **تجـربی، ریاضی** **آزمـــون هـــای نوبت اول**	کلید درس: فارسی ۳ (دوازدهم)	نمره با عدد:
دانش‌آموز گرامی، به هیچ وجه نام و نام خانوادگی خود را در پاسخبرگ ننویسید.		تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۱	نمره با حروف:
		زمان امتحان: ۸۰ دقیقه	
کلاس:		نام دبیر: آقای.....	امضای‌دبیر
		تعداد صفحه: ۴صفحه	

قلمرو زبانی(۷نمره)		بارم
۱-اجابت:پذیرفتن	۰/۲۵	۲-نظاره [تلقی: دریافت، نگرش، تعبیر] ۰/۲۵
۳-الف)تپش:گرمی[توجه:گرم،صفت است اما گرمی،اسم]	۰/۲۵	۴-صفوت:برگزیده= فایق:برگزیده ۰/۲۵
۵- الف) اتراق ب) نشئه ج) زل	۰/۷۵	۶- ب)خاری⟵خواری ۰/۲۵
۷-«ب،ج» ب⟵تضرّع ج⟵سرگشتگی	۰/۵	۸- الف) راه قربت ⟵راه غربت ۰/۵
۹- بیت«الف»[آتش:نهاد- حقیقت:مفعول محذوف – پیدا:مسند-کند:فعل/ او:نهاد محذوف- گنه کرده:مفعول – رسوا:مسند- کند:فعل»]	۰/۲۵	۱۰- «ب» بررسی گزینه‌ها الف) چشم و گوش را=برای چشم و گوش[ارای حرف اضافه] ب) کان سوخته را جان شد =جانِ آن سوخته شد[ارای فک اضافه] ج) داروغه را گوییم =به داروغه بگوییم=[ارای حرف اضافه] د) کان را که خبر شد=برای آن که خبر شد[ارای حرف اضافه ۰/۲۵
۱۱- «خسته» یا «مجروح»:مسند [کی:مسند]	۰/۲۵	۱۲- تماشاخانهٔ زیبا: بدل – شگفت: معطوف ۰/۵
۱۳- الف)حذف به قرینهٔ لفظی «توانست بکند» ب) حذف به قرینهٔ معنایی «پس از منادا فعل حذف شده است.»		۰/۵
۱۴- «چمن»:ممیز[یک چمن داغ]		۰/۲۵
۱۵- «صفت مضافٌالیه»: تاریخی/ غرق دریای تصورات تاریخی[کشیدن نمودار دقیق الزامی است.]		۰/۵
۱۶- داشت می‌آمد: ماضی مستمر		۰/۲۵
۱۷- گزینهٔ«الف» بررسی گزینه‌ها:«ب»:خویش،خیش «ج»:سور،صور «د»:نظیر،نذیر		۰/۲۵
۱۸- گزینهٔ«الف» الف) آتش و آب[«و»عطف] ب) تن ز جان [مستور نیست] و جان ز تن مستور نیست [«و»ربط] ج) ور ایدون[باشد] که زین کار هستم گناه [«و»ربط] د) تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری[«و»عطف]		۰/۲۵
۱۹- الف) ۳ مفعول[مستی،گریبان،جملهٔ پس از گفت] ب)جملهٔ وابسته: این پیراهن است، افسار نیست ج) این:نهاد		۰/۷۵
ب)قلمرو ادبی(۵نمره)		
۲۰- زمینهٔ حماسی:خرق عادت		۰/۲۵
۲۱- الف)حسن تعلیل ب) استعاره ج) ایهام د) مجاز		۱
۲۲- سجع		۰/۲۵
۲۳- الف) واژهٔ «باران‌ها» ب) آرایهٔ «مجاز» ج) آرایهٔ«اسلوب معادله» است		۰/۷۵
۲۴- شاعر علت نشستن برف روی قلهٔ دماوند را تسکین و فرونشستن درد کوه می‌داند.		۰/۲۵

www-kanoon-ir

۲۵- دلگرمی کنایه از امیدواری دم سردی کنایه از ناامیدی	۰/۵
۲۶- تمهیدات (عین‌القضات همدانی) - قصهٔ شیرین فرهاد (احمد عربلو)	۰/۵
۲۷- گزینهٔ«ب»[بخارای من، ایل من]	۰/۲۵
۲۸- درست	۰/۲۵
۲۹- خیر[زین پس شکی نماند که صاحب‌خبر شوی]	۰/۲۵
۳۰- دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۰/۲۵
۳۱- ماه آمده به دیدن خورشید صبح زود	۰/۲۵
۳۲- «ایهام‌تناسب» ندارد. [ایهام:خوش‌سودایی- تشخیص و استعاره:عالم پیر - واج‌آرایی: تکرار واج«ش»-تکرار :است- جناس:عاشق،عشق	۰/۲۵
قلمرو فکری	
۳۳- الف) غبار اندوه و حس تنهایی و غربت تمام وجودمان را فراگرفته است با من به سمت آزادی ، رهایی و انقلاب بیا؛ زیرا نیروهای انقلابی زیادی در انتظار ما هستند. ب) کسی در راه عشق قدم می‌گذارد که جانش را فدا کرده است. دلبستگی به جان(زنده بودن) و عشق (در کنار هم بودن این دو)میسر نیست. ج)توصیف‌کنندگان زیور و زیبایی خداوند در حیرت هستند. د)سرزمین‌های اطراف فرات، گوش به فرمان امپراتوری حاکم در ایتالیا بودند.(از آنها فرمان می‌گرفتند) امّا دنیا و روزگار قدرت همیشه پایدار نیست. ه) پاکی و صفای خدایی آن همه زیبایی‌ها که کل وجودم را پر از معنویت می‌کرد به این علم محاسبه‌گر و مصلحت‌اندیش آلوده شد.	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۱ ۱
۳۴- به استقبال مرگ رفتن	۰/۵
۳۵- «انصاف و دادخواهی و حق‌طلبی» یا «ثابت‌قدم بودن در انصاف و دادخواهی»	۰/۲۵
۳۶- درک‌نشدن اسرار عشق با حواس ظاهری	۰/۵
۳۷-فقط با عشق می‌توان به حسن و زیبایی رسید و هرکسی شایستگی عشق را ندارد.	۰/۵
۳۸- ناپایداری و زودگذر بودن حکومت و دنیا	۰/۵
۳۹- الف) مرشد وانسان کامل ب)خوش‌قدم ، خوش‌یمن،نیک‌پی ج) اهمیت پیر مغان و مرشد و پیروی از او برای رسیدن به کمال	۰/۷۵
۴۰- گزینهٔ«الف»-ترجیح مرگ بر رسوایی و بدنامی	۰/۵
۴۱- بیت«ب»	۰/۵
آفتاب زندگیتان تا ابد پرنور باد ماه رخسار شما هم تا ابد پرشور باد دپارتمان ادبیات فارسی دبیرستان ماندگار البرز	